

Het evangelie van de heilige twaalfen

door

Gideon Jasper Richard Ouseley

derde opnieuw vertaalde, herziene en uitgebreide druk

2011

gideon jasper ouseley

colofon

oorspronkelijke titel

the gospel of the holy twelve

auteur gideon jasper ouseley

opnieuw vertaald door kees bode en peter huijs

boekverzorging henk flipsen

druk rozekruis pers, haarlem

letter adobe minion pro | candara | optima | carta

papier 90 grams promail plus natuurwit

isbn 978 90 6732 395 6

© 2011 rozekruis pers – haarlem

rozekruis pers

bakenessergracht 5

2011 js haarlem

(023) 532 38 52

info@rozekruispers.com

www.rozekruispers.com

Het evangelie van de heilige twaalfen

door

Gideon Jasper Richard Ouseley

Een inleiding en een plaatsbepaling

Tegen het einde van de negentiende eeuw publiceerde G.J.R. Ouseley (1835-1906) *Het evangelie van de heilige twaalfen* als een feuilleton in de krant The Lindsey & Lincolnshire Star. Een eerste druk verscheen in 1901 in boekvorm en voor zover wij hebben kunnen nagaan verscheen in 1903 een eerste Nederlandse vertaling, uitgegeven in het toenmalige Nederlands-Indië. Deze vertaling is een aantal malen en in verschillende edities verschenen. In 1965 publiceerde de Rozekruis Pers haar eerste uitgave, waarin deze vertaling enigszins was gemoderniseerd en in 1975 en daarna verschenen van die uitgave een aantal fotomechanische herdrukken. Al deze edities, ook de Engelse, verschenen steeds zonder de naam van de schrijver, niet in de laatste plaats omdat deze daar zelf op aandrong: ‘Hoewel het mijn arbeid is geweest, is het noch mijn (geestelijk) werk, noch mijn verdienste’, was zijn standpunt.

Ouseley beschouwde *Het evangelie van de heilige twaalfen* duidelijk niet als van hemzelf. Hij had het doorgegeven zoals hij het had ontvangen; er is zelfs een Engelse editie waarin Ouseley niet de schrijver maar de ‘vertaler’ van dit evangelie wordt genoemd. Zo verwoordt Samuel Hopgood Hart (1865-1958) het in zijn ‘In memoriam to the Rev. G.J. Ouseley’, geschreven op 22 februari

1952 in Ilfracombe, Engeland. Hopgood Hart is te beschouwen als Ouseley's biograaf, aan wie wij de meeste gegevens voor deze inleiding ontlelen.

Interessant is evenwel, hoezeer het geschrift met legende is omgeven. Het heette te zijn bewaard 'in een van de kloosters van boeddhistische monniken in Tibet, waar enkele leden van de esseense gemeenschap het hebben verborgen', een bewering die aan het begin van de vorige eeuw de gemoederen danig heeft bezighouden. In de negentiende eeuw waren immers meerdere geschriften verschenen met hetzelfde thema, die deels hetzelfde lot delen. Ze lijken met voorliefde te zijn bewaard in Tibet. Zo verscheen er in 1894 een Frans boek, getiteld: *La Vie Inconnue de Jésus-Christ en Inde et au Tibet*, uitgegeven door Nicolas Notovitch (1858-1916?). Onderwerp: waar verbleef Jezus tussen zijn twaalfde en zijn dertigste jaar?

Notovitch schreef dat hij in 1887 in Tibet was en daar in het Hemis-klooster een oud manuscript had aangetroffen, dat handelde over een wijze met de naam Issa. Al gauw realiseerde hij zich dat dit Jezus zou zijn geweest. Maar toen professor Max Müller (1823-1900) in 1894 die potentiële tijdbom onder de gevestigde christelijke religie nader onderzocht, bleek het boek veel inconsistente gegevens te bevatten. En terwijl hij daarmee bezig was, ontving hij een brief van een bevriende Engelse reizigster, uit Leh, Ladakh op 29 juni 1894.

Zij schreef: 'Gisteren waren we in het grote Hemis-klooster, het grootste Boeddhistische klooster hier in de omgeving – 800 lama's. Heeft u gehoord van die Russische reiziger [...], die hier geweest zou zijn om een boeddhistisch 'leven van Christus' te kopiëren, dat hier was? Hij zegt dat hij dat gekregen heeft en heeft het sindsdien gepubliceerd in het Frans. Er is geen letter waar van het hele verhaal! Er is hier geen Rus geweest...!'. Een jaar later, toen professor J. Archibald Douglas in juni 1895 bij het betreffende klooster navraag deed, bleek dat een 'Leven van Issa' vol-

komen onbekend was en bovendien verklaarde de abt dat er in de vijftig jaren daarvoor geen enkele man geweest was die over een dergelijk boek navraag had gedaan. In zijn verdediging op deze beschuldigingen wees Notovitch erop dat het boek was samengesteld uit meerdere losse fragmenten die hij in verschillende klooster had verzameld; maar de schade was geschied. Ook al bracht hij de namen van meerdere personen naar voren die konden getuigen dat hij wel degelijk in Tibet was geweest, en al kon hij zelfs aantonen dat de abt zich vergiste, niemand wilde hem toen nog geloven.

In dezelfde tijd had de wijze Sri Ramakrishna (1836-1886) twee van zijn leerlingen, Vivekananda en Abhedananda opdracht gegeven om de diepgaande wijsheden van de Veda's in het Westen te verkondigen. Deze Abhedananda, geconfronteerd met de controverse over *La Vie Inconnue*, had zich voorgenomen om de mythe voor eens en voor altijd te ontrafelen en aan te tonen dat een dergelijk manuscript niet bestond. In 1922 ging hij naar India om het boeddhisme te bestuderen. Te voet doorkruiste hij het land en trok dwars door de Himalaya naar Tibet, waar hij ook het Hemis-klooster bezocht. Daar ontdekte hij evenwel inderdaad een manuscript met dezelfde strekking als waarover Notovitch had geschreven, dat handelde over de vergeten jaren van Jezus. Hij publiceerde deze tekst als Appendix 2 in zijn boek *Journey Into Kashmir & Tibet*, uitgegeven door Ramakrishna Vedanta Math in Calcutta. De meest recente druk daarvan verscheen in 2001, waarvan een recensent schreef: '[...] het meest waardevolle van dit boek was Appendix 2, de complete tekst van een Engelse vertaling van een Franse vertaling van een Russische vertaling van een Tibetaanse vertaling van een document dat oorspronkelijk in het Pali is geschreven, over het leven van Jezus.'

De schrijver Holger Kersten vermeldt dat in 1939 een Zwitserse dame, Elisabeth Caspari, tijdens een pelgrimstocht naar

de berg Kailasa het Hemis-klooster bezocht. Zij maakte deel uit van een gezelschap onder leiding van mevrouw Clarence Gasque, voorzitter van de World Association of Faith. De bibliothecaris van het klooster toonde haar oude manuscripten en zei: 'Deze boeken vertellen over het verblijf van Jezus hier.' Mevrouw Caspari nam een van de boeken die haar getoond werden ter hand. Niemand van de haar vergezellende dames had ooit gehoord over de ontdekkingen van Nicolas Notovitch en zij gaven de geschriften dus ook maar weinig aandacht. Naar het schijnt zijn de geschriften hierna weggehaald uit het klooster.

Dat men aan *Het evangelie van de heilige twaalfen* eenzelfde oorsprong toedichtte kan te maken hebben met een aantal factoren. De verwarring kan, zoals hierboven gesteld, mede zijn veroorzaakt door het gelijktijdig verschijnen van enkele van dit soort publicaties, waartoe bijvoorbeeld ook gerekend kan worden *Het Aquarius Evangelie van Jezus Christus*, geschreven door de arts en dominee Levi Dowling (1844-1911). Ook dit postume evangelie, dat in 1908 verscheen, behandelt onder meer de periode dat Jezus naar India (en Egypte) reisde. Een andere oorzaak voor de verwarring kan zijn dat er in de oudheid wel degelijk een antiek document moet hebben bestaan, dat door Origenes wordt genoemd, met bijna een gelijk-luidende titel: *Het evangelie van de twaalfen*. Dit staat vermeld op pagina 10 van de Engelse uitgave van de apocriefen, *The Apocryphal New Testament* (London: Oxford University Press, 1924).

En de derde reden waarom zo'n exotische oorsprong werd gesuggereerd, is misschien het feit dat de thematiek en de levenshouding die uit het boek naar voren komen, nauwe verwantschap hebben met wat men zich rond het fin de siècle voorstelde bij het leven van de esseense gemeenschap, waaruit Jezus zou zijn voortgekomen. Geen alcoholgebruik, geen dieroffers (of -proeven!) volstrekt vegetarische, hygiënische en zuivere levenswijze, gemeenschap van goederen. Idealen en thema's die opvallend passen bij de negen-

tiende-eeuwse sociale problematiek waarop de schrijvers, onder wie ook Ouseley, gedreven door idealistische motieven probeerden een antwoord te geven.

In de laatste eeuwen zijn in oude bibliotheken en bij opgravingen veel fragmenten van het evangelie gevonden, constateerde Abhedananda. Zij worden logions genoemd. Merkwaardig is dat die teksten op meerdere plaatsen opmerkelijke overeenstemming vertonen met de nooit gecensureerde tekst van het evangelie van Ouseley. In dit evangelie worden de leringen van Christus beschreven die betrekking hebben op universele liefde, vegetarisme en het liefhebben van dieren. Ook worden dierenoffers expliciet afgewezen. De tekst verwerpt de barbaarse geschriften van het Oude Testament, waarin het offeren van dieren en zelfs van eerstgeborenen als normaal wordt beschouwd en dat door joden en christenen als een door God geïnspireerd boek gezien wordt. De nieuwe christelijke kerk van Jeruzalem wees het volstrekt af; in het oorspronkelijke christendom heeft het Oude Testament nooit de rol gespeeld die het had in het oorspronkelijke judaïsme.

Ouseley legt uit: 'Het lukte de vroege christelijke (kerk)vaders, die de oorspronkelijke bronnen en informatie vernietigden van de evangeliën die door hen in de Bijbel werden opgenomen, niet om alles te laten verdwijnen. Het is verbazingwekkend te bemerken, naarmate er door nauwgezet onderzoek meer en meer aan het licht komt, hoe de wereld door hen is bedrogen.

Deze 'correctores' verwijderden uit de evangeliën bepaalde leringen van Jezus die zij niet wilden volgen, zoals aangaande het nuttigheden van vlees en alcohol, aanwijzingen over het liefdevol omgaan met dieren en zelfs ook de interessante leringen die zo vaak in de oosterse geschriften voorkomen.' De correctoren waren ingehuurd door de kerkvaders tijdens het concilie van Nicea (325 n.Chr.) om onder meer de oorspronkelijke tekst van de evangeliën zodanig aan te passen dat keizer Constantijn zijn weerstand tegen het christendom zou opgeven. Deze was te zeer gesteld op zijn nachtelijke

feestelijkheden waar copieuze vleesmaaltijden genuttigd werden en de wijnen rijkelijk vloeiden. Hieraan namen de 318 aanwezige bisschoppen en hun medestanders in volle overtuiging deel.

In de oorspronkelijke in het Aramees geschreven evangelieën werd de dringende aanbeveling gedaan om geen vlees en wijn te gebruiken, maar in de latere publicaties werd dit weggelaten. Omdat dit voorschrift een te ingrijpende maatregel zou zijn voor de bisschoppen, de keizer en zijn omgeving werd de lering geïnterpreteerd als: u zult niet doden. Hiermee werd de indruk gegeven dat deze uitspraak alleen op mensen betrekking had en niet op dieren. Het slachten en afmaken van dieren was derhalve geen moord meer.

Het oorspronkelijke evangelie dat de leringen bevatte van de Christus, de heer van liefde, ging uit van argeloosheid en compassie ten opzichte van alle levende wezens, dat wil zeggen mensen zowel als dieren. Maar in het oorspronkelijke evangelie, en in de ogen van Ouseley, was de verlosser, zoals Christus werd gezien, zowel een verlosser van de mensheid als van de dierenwereld; hij trachtte immers het lijden te verlichten van alle levende wezens.

Ouseley: 'De allesomvattende liefde van de verlosser geldt niet alleen de mensheid maar ook de zogenaamde lagere schepselen van God. Zij delen immers met ons die ene ademtocht van het leven en gaan met ons de weg naar wat hoger is. Nergens is de zorg waarmee de barmhartige over mens en dier waakt indrukwekkender verwoord dan in het gezegde: 'er worden vijf mussen verkocht voor twee centen, maar niet een van hen wordt door God vergeten.'

Hoe zou het mogelijk zijn dat de verlosser geen medelijden en compassie zou hebben met de schepselen die hun smart in stilte moeten verdragen? Zou het geen godslastering zijn als hij zonder medelijden en compassie de slechte behandeling van hulpeloze dieren zou beschouwen? Toen hij de verlossing bracht naar een wereld die verzonken is in eigengereidheid, egocentrisme en ellende verkondigde hij een boodschap van alomvattende liefde voor elk schepsel,

en als de mens zijn hart zou openen voor die boodschap van liefde, zou hij niet meer hard en zonder compassie omgaan met de andere schepselen van God, die net als hij in het leven zijn geroepen en vreugde en lijden kunnen ervaren.’

Hij vervolgt: ‘Zij die de verlosser volgen, beoefenen zijn liefde die compassie voor alle schepselen behelst; hoe weinig vragen de hulpeloze schepselen van ons. Hen niet te pijnigen, hen te helpen als ze in moeilijkheden zijn of als zij ons om hulp vragen. Als wij omdat het nodig is hun leven moeten beëindigen, laat het dan een snelle dood zijn met het minst mogelijke lijden, een zacht inslapen. Maar helaas, wij zijn zo weinig doordrongen van deze goddelijke lessen van barmhartigheid en compassie. Aan hoeveel vreselijke martelingen, uit naam van de wetenschap staan zij bloot, om onnatuurlijke behoeften of lusten te bevredigen, of uit ijdelheid!’

Ondanks hetgeen in de verschillende voorwoorden in Engelse, Duitse, Zweedse en Nederlandse edities wordt gesteld, heeft *Het evangelie van de heilige twaalfen* dus niet zo’n exotische oorsprong. De reden dat de Rozekruis Pers indertijd (1965) besloot dit evangelie te publiceren, lag dan ook niet in de veronderstelling dat het hier het een occult geschrift betrof, langs spiritistische weg verkregen. Het werd uitgegeven vanwege het feit dat nagenoeg iedere bladzijde getuigt van de levenshouding van de Bergrede, die de levenshouding van de zielemens is. Dat wil niet in het minst zeggen dat de ontstaansgeschiedenis geen bijzondere is.

Ouseley was een bescheiden man, erg arm en van onbesproken levenswandel. Nergens beweert hij dat hij in Tibet is geweest. Hij heeft er geen geheim van gemaakt op welke wijze hij de teksten had geschreven: hij had ze ontvangen, niet in seances of op andere spiritistische wijze, maar ‘in dromen en in visioenen van de nacht’. Het is niet in het Aramees geschreven maar direct in het wat plechtstatige Engels van de negentiende eeuw, en verwijst sterk naar een levenshouding die de Bergrede-levenswijze dicht nadert.

Gideon Jasper Richard Ouseley werd op 15 oktober 1835 geboren in Lissabon. Toen hij zeven jaar oud was, overleed zijn vader; zijn familie nam hem mee naar Ierland, waar hij in 1858 zijn opleiding afrondde aan de universiteit van Dublin. Hij werd geestelijke en propageerde in die tijd dat het eten van vlees, het drinken van alcohol en gebruik van nicotine in feite niet strookt met de menselijke aard en niet past bij de ware religie zoals die door Christus en zijn apostelen werd onderwezen.

In zijn ogen waren dit de directe oorzaken van armoede, en alleen door deze uit te bannen zou de wereld gered kunnen worden. Voor de mens is het geëigende voedsel datgene wat de aarde in overvloed voor haar bewoners voortbrengt. Hij stichtte de 'Order of At-onement' de Orde van Verzoening en de 'United Templars Society', het Genootschap voor Verenigde Tempeliers, waarvan de laatste als motto had: één God, één religie, verschillende namen, verschillende vormen. Daarin wilde hij tegengestelde ideeën, zaken, personen en systemen met elkaar in overeenstemming brengen, en de mens in harmonie met het goddelijke, door de Christusgeest in de ziel. Deze inzichten werden door zijn meerderen in de kerk niet op prijs gesteld en hij kreeg het stempel 'antichristelijk' te zijn. Ze zetten hem uit de kerk.

Het feit dat Ouseley de vertaling van het Evangelie 'uit de geest' heeft ontvangen wil niet zeggen dat het hierdoor een grotere betekenis heeft dan de vier bekende evangeliën. Voor alle evangeliën geldt immers dat zij niet anders doen dan 'het verheven drama van de verborgen geestelijke geschiedenis van de mens' schetsen, dat wil zeggen: van de ziel. Een voordeel is evenwel dat het onderhavige evangelie is ontsnapt aan de pen van 'correctores' maar ook aan die van de vervalsers, waaronder de andere vier ernstig te lijden hebben gehad. Toen Ouseley later bekend werd met de leringen van *De Ware Weg of het Vinden van de Christus*, geschreven door Anna Bonus Kingsford, vond hij daarin de sleutel voor

het juiste begrip van de parabels en de allegorieën die – vaak in de vorm van historische feiten – in het boek dat hij ontvangen had naar voren komen. Deze bevatten immers belangrijke lessen die anders verloren zouden gaan. Deze geschriften zijn nooit historisch bedoeld maar zijn geschreven als de oorspronkelijke leringen van de christelijke mysteriën. Wat er eventueel historisch aan is, is in ieder geval zo aangepast dat de betreffende mysteriële lering over zou komen. Vandaar dat Ouseley het woord van Johannes op zijn werk van toepassing achtte: ‘De geest is het, die levend maakt; het vlees is niet van nut. De woorden die ik tot u spreek, zijn geest en leven.’

Daarom kan niet genoeg benadrukt worden dat de geschriften spirituele processen naar voren brengen die van toepassing zijn op iedereen die zich op ‘de ware weg’ begeeft.

Kingsford ging zelfs nog een stap verder, toen zij kort voor haar overlijden schreef: ‘Verlicht door het Licht-van-binnen (de goddelijke inwonende geest) ontdekte ik de drogbeelden en afgoderij van het populaire christendom en vanaf het uur dat ik de spirituele Christus in het hart ontdekte, besloot ik dat ik hem niet meer naar het vlees zou kennen.

De oude historische controverses over feiten en data hielden op en kwelden en verwarden me niet langer. Ik zag dat mijn ziel niets uitstaande heeft met uiterlijke gebeurtenissen die op het stoffelijke vlak plaatsvinden omdat deze, door hun aard, geen enkele relatie hebben met haar spirituele nood en behoefte.’ ‘Hemelse wijsheid’, zegt Thomas à Kempis, treedt alle lagere dingen met voeten’, en hij getuigt van een ‘manna dat verborgen is in de leer van Christus’.

Ook sloot Ouseley zich aan bij de uitgangspunten van Anna Kingsford en Edward Maitland, die inhielden dat zij geen enkele autoriteit, of het nu geschriften, personen of instituties – hoe heilig, verheven of eerbiedwaardig die ook waren – als basis voor hun leringen aanvaardden. Ouseley deed, net als zij, een beroep op het spirituele inzicht in de mens: ‘De geest in u is goddelijk, hij is God.’

Ouseley benadrukte dat de verheven waarheid slechts in het innerlijk wordt ontsluit. 'Zoek in het binnenste, binnenin je,' zei hij vaak, 'zoek niet buiten je. Alle kennis komt van binnenuit, en niets komt van buiten.'

Sommige delen van de tekst had hij opgenomen in een eerder verschenen werk van zijn hand, *Palingenesia, of de Geboorte van een Nieuwe Aarde*, dat in 1884 verscheen, en waarin ze werden aangegeven als *Fragmenten uit het Evangelie van het Volkomen Leven*.

Hij zag deze teksten voor zich, in dromen en visioenen van de nacht, op een lessenaar en wat hij las en opnam schreef hij de volgende dag op, soms ineens, soms geleidelijk, stukje bij beetje.

De meest verheven inspiraties ontving hij als hij buiten wandelde en de frisse ochtendlucht inademde. 'Alleen al als ik buiten wandel, krijg ik inspiratie. Ik heb altijd een notitieboekje bij me.'

Zijn leven stond in het teken van zijn vaste overtuiging: 'Het is een absoluut principe dat geen verhaal, gelijkenis of ander geschrift dat letterlijk genomen gebaseerd is op wreedheid, onrechtvaardigheid of onderdrukking, doorgegeven kan zijn door de goddelijke geest of het goede. Deze kunnen ook niet dienen als een basis voor de hogere geestelijke waarheid, door welke interpretatie ook, omdat dit in zichzelf onwaar is, of het nu op het fysieke of morele niveau is, en omdat het niet synchroon loopt met de leringen van de geest van de waarheid.' Als voorbeeld gaf hij graag het verhaal van Kaïn en Abel, waarin het immorele offeren van onschuldig leven om een kwade godheid tevreden te stellen wordt behandeld.

'Zoek', zegt Anna Kingsford, 'naar de diepere betekenis van het geopenbaarde universum en van het geschreven woord en u zult slechts hun mystieke betekenis aantreffen.' Ouseley stelde het zo: 'Streef naar het verkrijgen van de mysteriën van het Licht'. De letter van de heilige geschriften is slechts de schaduw van de goddelijke waarheid. De schaduw waarover Tennyson zei: 'die in het

afval zit en op mij wacht.’ De schaduw is een verhullende mantel die de sleutels van alle geloofsovertuigingen verbergt. Boeddha zegt hierover: ‘Zij die de schaduw interpreteren als de essentie en de essentie als de schaduw, bereiken nooit de werkelijkheid maar volgen verkeerde doelstellingen. Zij die weten wat de essentie is en de schaduw zien als de schaduw bereiken de werkelijkheid en volgen de juiste doelstellingen.’

Ook Jezus legde in alle overgeleverde geschriften steeds weer de nadruk op het feit dat de werkelijke waarheid verborgen is en alleen aangetroffen wordt nadat de bekleding ervan is afgeworpen. Alles zal immers worden geopenbaard, echter zodanig dat alleen zij het zullen begrijpen die er rijp voor zijn. In *Het evangelie van de heilige twaalfen* staat: ‘De waarheid is absoluut en is alleen in God. De waarheid wordt aan de mensen geopenbaard volgens hun vermogen deze te begrijpen en te ontvangen. Tot sommige mensen spreek ik gewone taal en aan anderen openbaar ik grote mysteriën. Mijn woorden zijn geest en leven en kunnen niet worden benaderd door het verstand van de mens. Zij, de profeten, leveren de brief af maar u brengt de inhoud aan het licht. Zij uiten luidkeels de woorden maar u geeft hun de betekenis.’

Aan het slot van ‘*Het evangelie van de heilige twaalfen*’ lezen we: ‘Voor hen die de dingen van de geest geloven in plaats van de dode letter zijn de dingen die hierin verteld worden geestelijke waarheden en voor anderen is het slechts een simpel verhaal.’

De vraag rijst waarom bepaalde leringen verborgen moesten worden. Waarom onderwees Jezus de massa in gelijkenissen? Omdat de verborgen waarheden niet op directe wijze onderwezen kunnen worden door en aan de natuurgebonden mens; zij kunnen alleen als ‘duistere uitspraken’ doorgegeven worden aan de menigte die strijdig met zijn leringen leeft. *Het evangelie van de heilige twaalfen* is hier heel duidelijk in: ‘Zij die profiteren door de schepselen van God te mishandelen kunnen niet rechtvaardig zijn, noch kun-

nen zij wier handen met bloed zijn besmeurd of wier monden met vlees zijn bevuild de mysteriën van het koninkrijk begrijpen; zij zijn ook niet geschikt om de hoogste mysteriën te ontvangen, want de harten van deze mensen zijn verhard.’

Overigens is er aan het begrip ‘God’ in *Het evangelie van de heilige twaalfen* zeker nog een andere dimensie te onderkennen. Ouseley’s benadering van het opperwezen is niet mannelijk of vrouwelijk, maar verenigt beide kosmische stromen, de mannelijke en de vrouwelijke, in zich. God is vader-moeder, en bovendien één in beiden. Als Jezus leert bidden, in hoofdstuk 19, en eveneens aan het kruis (72:2) spreekt hij dan ook van ‘Abba-Amma’. Diezelfde tweevoudigheid zien we terug in zijn min of meer officiële naam. In hoofdstuk 2:6 kondigt de engel immers aan dat zijn naam zal zijn: Jezus-Maria. Dat verhindert Ouseley echter niet om in de lopende tekst van het evangelie meestal de aanspreekvorm Jezus te gebruiken.

Het was Ouseley’s opvatting dat de periode waarin wij leven materialistisch is en hoewel zij christelijk wordt genoemd, is zij anti-christelijk. Ondeugd is de wet geworden. Het materialisme regeert de wetenschap, de kerk en de religie. De waarheid wordt onderdrukt en afhankelijk gemaakt van belangen en de mensen verliezen hun vertrouwen in de zogenaamde democratie. De religie wordt ontkend en het is geen wonder dat deze heden ten dage voor veel mensen weerzinwekkend is. Het is belangrijk te beseffen dat hoewel de zielen van de rechtvaardigen voertuigen worden van goddelijke openbaring, er geïnspireerde geschriften zijn die gekleurd en gemanipuleerd zijn door het karakter of de mentaliteit van de tussenpersoon door wie zij tot ons gekomen zijn.

Niet elk woord ervan kan als onfeilbaar worden beschouwd. Geestelijke inspiratie houdt niet noodzakelijkerwijs onfeilbaarheid in, want er is geen mens geheel zonder fouten. We lezen in *Het evangelie van de heilige twaalfen* dat zelfs bij de profeten ‘het woord van vergissing’ kan worden aangetroffen. De eigen waarheid van

een goddelijke boodschap is het beste bewijs van werkelijke inspiratie: de inademing van het goddelijke door de geestelijke organen die voor die doeleinden in de mens zijn gecreëerd. Inspiratie wordt in God geboren. De waarheid wordt aan de mens geopenbaard geheel naar zijn vermogen deze te begrijpen en te ontvangen. De schepping en de bevrijding van de wereld worden bereikt door 'het afdalen van geest in stof en het door de eeuwen heen opstijgen van materie in de geest', leert *Het evangelie van de heilige twaalfen*. Ook treffen we in dit evangelie een instructie aan van Jezus dat we 'elkaar en alle schepsels van God lief moeten hebben' omdat God zich in alle schepsels bevindt. Kinderen dienen 'opgevoed te worden in de geest van rechtvaardigheid; zij nuttigen geen vlees of sterke drank; zij zullen ook niet op schepselen jagen die God in de handen van de mens heeft gegeven om te beschermen'. Het wordt benadrukt dat Jezus in de wereld kwam om een einde te maken aan bloedige offerandes en het eten van vlees.

We kunnen stellen dat in *Het evangelie van de heilige twaalfen* het begrip van karma en reïncarnatie impliciet aanwezig is, maar nergens leerstellig wordt benaderd. De meest duidelijke verwijzing vinden we in hoofdstuk 65, als Jezus-Maria leert om de dag van vandaag niet te verwaarlozen. Hij stelt daarin, dat de nadruk moet liggen op het verwerven van de mysteriën in dit leven, en de mens 'niet van kringloop tot kringloop en van tijdperk tot tijdperk' moet uitstellen, in de veronderstelling dat, als hij weer in de wereld komt, hij de mysteriën met goed gevolg zal vinden. Niet karma, schuld en boete zijn belangrijk, maar het verkrijgen van bewustzijn, en deel krijgen aan het koninkrijk van het Licht in het nu.

Jezus onderwees de leer van regeneratie (geestelijke wedergeboorte) nadrukkelijk als het middel waardoor de mens 'volmaakt wordt door het lijden; verandering van leven teneinde de ziel te vervolmaken.' Op die manier 'gezuiverd door veel ervaringen' zal de mens niet meer sterven, noch zal hij weer geboren worden, want de dood

heerst niet meer over hem. Er is in deze leer geen ‘zondebokchristendom’ en ook geen vergeving of kwijtschelding van zonde door ‘plaatsvervangend lijden’. Voor zondigen tegen de goddelijke wet kan geen kwijtschelding zijn dan door ‘berouw en verbetering’. Volgens Ouseley bevatten de geschriften het woord van God maar vaak zijn ze door de vergissingen van de mens of met opzet geïnterpreteerd en veranderd. ‘Zullen we het goud wegwerpen omdat het met zoveel rommel is vermengd? Als we dat doen, zijn we dwaas en niet wijs.’

Het doel van het bekendmaken van *Het evangelie van de heilige twaalfen* is de restauratie van de oorspronkelijke tekst, waarin het leven en de waarheid wordt verteld over de opdracht van Jezus op de aarde. In dit evangelie is zijn voorspelling uitgekomen. Hij zei tot zijn leerlingen: ‘Zij zullen jullie uit de synagogen weren omdat zij mij niet hebben gekend.’ En als er gevraagd wordt wie zijn leerlingen zijn, wordt het volgende antwoord gegeven: ‘Hierdoor zullen alle mensen weten dat je mijn leerlingen bent, als je elkaar liefhebt en barmhartigheid en liefde toont aan alle schepsels van God.’ Maar, zo was Ouseley’s overtuiging: ‘Laat het gezegd zijn dat kerkelijke organisaties, van welke aard dan ook, op den duur niet in staat zullen zijn weerstand te bieden aan de eeuwige principes van rechtvaardigheid, humaniteit en liefde voor alle openbaringen van God.’

Er kan over de kerken gezegd worden: ‘Wij bevonden ons op de oude fundamenteën maar we openbaarden de oude waarheid niet; we hebben de sleutels van de hemelen maar we openden de poorten niet voor onszelf, noch voor anderen die binnen wilden komen. Het Licht was ons gegeven maar wij verborgen het op een donkere plaats en zij die om meer Licht riepen werden vervolgd en ketters genoemd, en in onze verblinding veroordeelden wij velen van hen tot de dood. En zelfs nu, meester, zouden wij u bijna opnieuw afgewezen hebben maar door de barmhartigheid van het eeuwige

hoorden wij de heilige en ware leringen die u eens als gelijkenissen gaf – zelfs de leringen uit heel oude tijden – opnieuw gegeven, de nieuwe wijn van uw koninkrijk, en uiteindelijk werden onze ogen en oren geopend en keerden wij naar u terug’. Ouseley zag het als zijn opdracht de wereld bekend te maken met de tot dan toe niet geopenbaarde tekst van *Het evangelie van de heilige twaalven*.

In 1898 verloor hij zijn vrouw en in het volgende jaar trouwde hij opnieuw. Zijn tweede vrouw was hem tot grote steun in zijn laatste jaren en overleefde hem. Uit zijn geschriften blijkt dat hij in 1903 heel vermoeid was en zich gedeprimeerd voelde omdat hij uit de kerk was verwijderd, terwijl hij haar het enige evangelie had gebracht dat van belang was. Hij werd steeds dover en kon niet veel meer zien. ’s Nachts werd hij wakker gehouden door zijn ‘lijdende broeders’, de dieren. Hij hoorde hun angstkreten en was zich bewust van hun lijden terwijl zij gedood werden door de mensen. ‘Zij (de mensen) zien niet in dat wat zij doen misdadig is en begrijpen niet dat al het leven één is’.

Ook maakte hij zich zorgen over de toekomst van *Het evangelie van de heilige twaalven*. Wat zou ermee gebeuren na zijn dood? Zijn grote angst was dat het in handen zou komen van die mensen die ‘dat van de wereld zouden afsluiten wat aan hem was gegeven om de wereld verlichting te geven.’ Nog meer vreesde hij de correctoren, die mogelijk de geschiedenis van vroeger zouden doen herleven en die de essentie in het evangelie zouden verminken. In 1904 gaf hij het copy-right van het geschrift aan een vriend met de opdracht ‘het niet in handen te laten komen van ritualisten, rooms noch anglicaans.’ In 1905 schreef hij aan een vriend: ‘Ik ben klaar met mijn werk en mijn bestemming verwacht me. Deze is gereed mij te ontvangen.’

Op tweeënzeventigjarige leeftijd stierf hij, op 9 december 1906. In het tijdschrift *Light* (5 en 12 januari 1907) werd gezegd: ‘Moge hij nu in vrede rusten in de overtuiging dat zijn leven van zelfopof-

fering voor waarheid en menselijkheid, een leven zonder ambities naar werelds eerbetoon of verlangen naar wereldse verdiensten, niet te vergeefs is geleefd, want 'waar barmhartigheid, liefde en medelijden verblijven, verblijft ook God.' Ouseley schreef: 'Door involutie en evolutie zal de redding van de wereld plaatsvinden, door het neerdalen van de geest in de stof en het opstijgen van de stof in de geest, door alle tijden heen.' Ouseley zelf is een voorbeeld van hoe de geest in de stof werkzaam kan zijn.

Een ding staat vast: zonder een hogere hulp had hij het evangelie nooit kunnen schrijven, en dat die hulp van verheven oorsprong was, bewijst het resultaat. De laatste regels van het evangelie luiden dan ook: 'Glorie aan God, door wiens kracht en hulp het is geschreven.'

Peter Huijs

Literatuur:

Samuel Hopgood Hart

In Memoriam to the Rev. G.J.R. Ouseley.

The Round House, Ilfracombe, Devon, Engeland, 1952

www.anna-kingsford.com

Swami Abhedananda

Journey into Kashmir and Tibet

Ramakrishna Vedanta Math, Calcutta, 1988 (2001)

Holger Kersten

Jesus lebte in Indien. Sein geheimes Leben vor und nach der Kreuzigung

München, Langen Müller Verlag, 1993

Reender Kranenburg

De wonderbaarlijke avonturen van Jezus van Nazareth

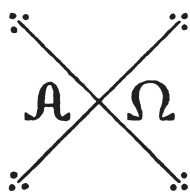
Ten Have, 2004

The Apocryphal New Testament – A Collection of Apocryphal

Christian Literature in an English Translation

[M.R. James, 1924], Edited by J. K. Elliott

London, Oxford University Press, 2005

**In de naam van
de allerheiligste.**

Amen

Hiermee begint het evangelie van het volmaakte leven van Jezus-Maria, de Christus, de nazaat van David, naar het vlees door Jozef en Maria en de zoon van God naar de goddelijke liefde en wijsheid in de geest.

Proloog

Door de eeuwen heen bestaat de eeuwige gedachte, en de gedachte is het woord, en het woord is de daad, en deze drie zijn één in de eeuwige wet, en de wet is van God en komt uit God voort. Alle dingen zijn door de wet gemaakt en daarbuiten is niets geschapen wat bestaat.

In het woord is leven en substantie, het vuur en het Licht. Liefde en wijsheid zijn een, voor het heil van allen. En het Licht schijnt in de duisternis en de duisternis verhuult het niet. Het woord is het ene levengevende vuur dat, in de wereld schijnend, het vuur en het Licht wordt van elke ziel die in de wereld komt.

Ik ben in de wereld en de wereld is in mij, en de wereld be-seft het niet. Ik kom naar mijn eigen huis en mijn vrienden ontvangen mij niet. Maar hun echter die ontvangen en gehoor geven, wordt het vermogen geschonken zonen en dochters van God te worden, evenals aan hen die geloven in de heilige naam en die geboren zijn, niet uit de drang van vlees en bloed, maar uit God.

En het woord is vlees geworden en woont onder ons en wij zagen zijn heerlijkheid die vol genade is.
Ziet dan de goedheid, de waarheid en de schoonheid van God!

De afkomst en de conceptie van Johannes de Doper

In de dagen van Herodes, de koning van Judea, was er een priester, Zacharias genaamd, van de stam van Abia, en zijn vrouw Elizabeth was een nakomelinge van de dochters van Aäron. ◦ En zij waren rechtvaardig voor God en leefden geheel volgens alle geboden en verordeningen van God. Omdat Elizabeth onvruchtbaar was, kregen zij geen kinderen en zij waren nu hoogbejaard. ◦ En het geschiedde, toen hij zijn priesterlijke plicht voor God vervulde omdat het zijn beurt was het reukoffer te brengen, dat hij de tempel van Jehova binnenging. En de menigte was buiten in gebed tijdens het brengen van het reukoffer. ◦ Daar verscheen een engel boven het reukaltaar. Toen Zacharias hem zag werd hij bevreesd. Maar de engel zei tegen hem: ‘Vrees niet, Zacharias, want uw gebed is verhoord en uw vrouw Elizabeth zal een zoon baren die u Johannes zult noemen.

5 En vreugde en blijdschap zullen uw deel zijn, en velen zullen zich over zijn geboorte verheugen want hij zal belangrijk zijn in de ogen van de heer. Nooit zal hij vlees eten of sterke drank drinken en hij zal vervuld zijn van de heilige geest, al vanaf de moederschoot.

◦ En hij zal veel van de kinderen Israëls bekeren tot de heer hun God en hij zal voor hen uitgaan in de geest en de kracht van Elias, om de harten van de vaders te keren tot de kinderen en de ongehoorzamen te keren tot de wijsheid van de

rechtvaardigen, om aldus een op God voorbereid volk gereed te maken. ○ En Zacharias sprak tegen de engel: 'Hoe zal ik dit weten? Want ik ben een oude man en mijn vrouw is hoogbejaard.' De engel antwoordde hem: 'Ik ben Gabriël, die in de tegenwoordigheid Gods staat, en ik ben gezonden om met u te spreken en u dit blijde nieuws te brengen.

○ En ziet, u zult stom zijn en niet kunnen spreken tot op de dag dat deze dingen zullen gebeuren; dan zal uw tong losgemaakt worden opdat u mijn woorden, die op een daartoe bepaald tijdstip vervuld zullen worden, geloven zult.' ○ En het volk wachtte op Zacharias en verwonderde zich erover dat hij zo lang in de tempel talmde. Toen hij buiten kwam kon hij niet tegen hen spreken, en de mensen begrepen dat hij een visioen in de tempel had gehad want hij gaf hun tekens en sprak niet.

¹⁰ Toen zijn dienst ten einde was, begaf hij zich naar zijn huis. Na deze dagen werd zijn vrouw Elizabeth zwanger en verborg zichzelf vijf maanden, zeggende: 'Aldus heeft de heer zich om mij bekommerd tijdens de dagen dat hij er zorg voor droeg om mijn schande bij de mensen weg te nemen.'

Hoofdstuk 2

De zuivere conceptie van Jezus de Christus

In de zesde maand werd de engel Gabriël door God gezonden naar een stad in Galilea, Nazareth genaamd, naar

een maagd die uitgehuwelijkt was aan een man genaamd Jozef, een afstammeling van het geslacht van David. De naam van de maagd was Maria. ○ Jozef was een verstandig en rechtvaardig mens en was bedreven in alle soorten hout- en steenbewerking. Maria was een zachte en schrandere vrouw; zij maakte voorhangen voor de tempel. Zij waren zuiver voor God en van hen beiden was Jezus-Maria, die de Christus wordt genoemd. ○ De engel kwam tot haar en sprak: ‘Heil u, Maria, hogelijk begenadigde, want het moederschap van God is met u; gezegend bent u onder de vrouwen en gezegend zij de vrucht van uw schoot.’

○ Toen zij hem zag werd zij geroerd door wat hij zei en dacht na over wat deze groet zou kunnen betekenen. De engel zei haar: ‘Vrees niet Maria, want u bent door God uitverkoren en zie, u zult in uw schoot ontvangen en een kind ter wereld brengen, en het zal groot zijn en een zoon van de allerhoogste genoemd worden. ⁵ God zal hem de troon van zijn vader David geven, en hij zal voor eeuwig over het huis van Jakob regeren, en aan zijn koninkrijk zal geen einde zijn.’

○ Toen zei Maria tegen de engel: ‘Hoe kan dit zijn, aangezien ik geen man beken?’

De engel antwoordde: ‘De heilige geest zal over Jozef, uw echtgenoot, komen en de kracht van de allerhoogste zal u, Maria, overschaduwen; daarom ook zal het heilige dat uit u geboren zal worden de Christus genoemd worden, het kind van God. Zijn naam op aarde zal zijn Jezus-Maria, want hij zal de mensen van hun zonden bevrijden, hen die berouw hebben en zijn wet gehoorzamen. ○ Daarom zult u geen

vlees eten of sterke drank drinken, want het kind zal van zijn moeders schoot af aan God gewijd zijn en vlees noch sterke drank zal het nemen, noch zal ooit een scheermes zijn hoofd aanraken. ○ Zie, uw nicht Elizabeth is op hoge leeftijd in verwachting geraakt van een zoon.

Zij is nu in de zesde maand, zij die de onvruchtbare werd genoemd. Want voor God is niets onmogelijk.’ En Maria zei: ‘Zie, de dienstmaagd van de heer. Moge het met mij gaan naar uw woord.’ En de engel verliet haar. ○ Op dezelfde dag verscheen in een droom de engel Gabriël aan Jozef en zei tegen hem: ‘Heil u, Jozef, u bent hogelijk bevoorrecht want het vaderschap Gods is met u. Gezegend bent u onder de mannen en gezegend is de vrucht van uw lendenen.’

¹⁰ Toen Jozef over deze woorden nadacht werd hij geroerd en de engel zei tegen hem: ‘Vrees niet Jozef, zoon van het huis van David, want u bent door God uitverkoren en zie, u zult een kind verwekken dat u Jezus-Maria noemen zult, die zijn volk zal redden uit hun zonden.’ ○ Dit alles gebeurde opdat vervuld zou worden wat in de profeten geschreven stond: ‘Ziet, een jonkvrouw zal zwanger worden en zal een zoon baren en zij zal hem Immanuël noemen, wat betekent: God in ons.’ ○ Toen Jozef ontwaakte uit zijn slaap deed hij wat de engel hem opgedragen had en ging in tot Maria, zijn bruid die met hem getrouwd was, en zij ontving de heer in haar schoot. ○ En in die dagen stond Maria op en ging haastig naar het heuvelland, naar een stad in Judea, en ging binnen in het huis van Zacharias om Elizabeth te begroeten. ○ En het geschiedde toen Elizabeth de begroeting van Maria

hoorde dat het kind bewoog in haar schoot, en Elizabeth werd vervuld met de kracht van de geest en sprak met luide stem: ‘Gezegend bent u onder de vrouwen en gezegend zij de vrucht van uw schoot.

15 Wat maakt dat de moeder van mijn heer tot mij komt? Want zie, zodra het geluid van uw begroeting in mijn oren klonk bewoog het kind heftig van vreugde.

Gezegend is zij die geloofd heeft, want alles wat haar gezegd is door de heer, zal plaatsvinden.’ ◊ En Maria zei: ‘Mijn ziel verheerlijkt u, de eeuwige, en mijn geest verheugt zich in God, mijn redder. Want u hebt de lage staat van uw dienstmaagd waargenomen en zie, van nu aan zullen alle geslachten mij de gezegende noemen. ◊ Want u bent machtig en hebt mij grote dingen betoond, en heilig is uw naam. En uw genade is op hen die u vrezen, van geslacht tot geslacht. ◊ U hebt uw krachtige arm getoond; u hebt hen verstrooid die zich in hun hart hoogmoedig achtten. ◊ U hebt de machtingen van hun zetels gestoten en de nederigen en zachtmoedigen een betere plaats gegeven. U hebt de hongerenden van goede gaven voorzien en de rijken hebt u met lege handen heengezonden.

20 U helpt uw dienstknecht Israël volgens uw barmhartigheid, zoals u voor eeuwig gesproken hebt tegen onze voorvaders, Abraham en zijn nakomelingen.’ Maria bleef ongeveer drie maanden bij haar, waarna zij naar haar huis terugkeerde. ◊ Dit zijn de woorden die Jozef sprak: ‘Gezegend zij de God van onze vaders en moeders in Israël want u hebt mij op de juiste tijd verhoord en op de dag van red-

ding hebt u mij geholpen. ◦ Want u zei: Ik wil u behouden en door u met het volk een verbond sluiten om het aanschijn van de aarde te vernieuwen en de verlaten oorden te bevrijden van de hand van de plunderaar .

◦ Opdat u tegen de gevangenen kunt zeggen: Gaat uit en weest vrij, en tegen hen die in duisternis zijn: Toont u in het Licht. En zij zullen zich op aangename wijze voeden, en zij zullen de schepselen die ik geschapen heb om zich voor mij te verheugen niet meer bejagen of lastigvallen. ◦ Zij zullen geen honger of dorst meer hebben, noch zal de hitte hen verzengen of de koude hen vernietigen. En ik zal op al mijn bergen een weg maken voor de reizigers, en mijn hooggelegen plaatsen zullen verheerlijkt worden.

²⁵ Zingt, hemelen, en verheug u, aarde, en woestijnen, breekt uit in gezang, want u, God, schraagt uw volk en vertroost hen die onrecht hebben ondergaan.

Hoofdstuk 3

De geboorte van Johannes de Doper

Nu kwam voor Elizabeth de tijd dat zij baren zou en zij bracht een zoon ter wereld. En haar burens en verwanten hoorden welk een grote genade de heer haar betoonde had en zij verheugden zich met haar. ◦ Op de achtste dag kwamen zij om het kind te besnijden en zij noemden het Zacharias, naar zijn vader. En zijn moeder antwoordde en

zei: 'Dat gebeurt niet; hij zal Johannes genoemd worden.' Zij zeiden tegen haar: 'Er is niemand in uw familie die zo heet.'

○ En met tekens vroegen zij de vader, hoe hij het kind genoemd wilde hebben. En hij vroeg om een schrijftafeltje en schreef: 'Zijn naam is Johannes.' Daarop werd zijn mond onmiddellijk geopend en zijn tong losgemaakt en hij sprak en loofde God, en zij verbaasden zich erover. ○ Een groot ontzag beving allen die rondom hen woonden en alles werd bekend in het gehele heuvellandschap van Judea. Allen die deze dingen hoorden, bewaarden ze in hun hart en zeiden: 'Wat voor een kind zal dit zijn?' En de hand van Jehova was met hem.

5 Zijn vader Zacharias werd vervuld van de heilige geest en profeteerde: 'Gezegend bent u, o God van Israël; want u hebt uw volk bezocht en verlost. En u hebt een hoorn van heil voor ons doen opengaan in het huis van uw dienstknecht David, zoals u gesproken hebt bij monde van de heilige profeten die er waren vanaf het begin van de wereld.

○ Opdat wij verlost zouden worden van onze vijanden en uit de handen zouden blijven van al degenen die ons haten, om de belofte van genade aan onze voorouders na te komen en uw heilig verbond in onze gedachten te houden, ○ de eed, die u aan onze vader Abraham gedaan hebt, ons toe te staan dat wij, verlost uit de handen van onze vijanden, u geheel ons leven zouden mogen dienen zonder vrees, in heiligheid en gerechtigheid.

○ En dit kind zal de profeet van de allerhoogste genoemd worden, want hij zal voor uw aangezicht, God, uw wegen be-

reiden om aan uw volk kennis van het heil te brengen door de vergeving van hun zonden. ○ Door de liefdevolle genade van onze God, waardoor het morgenrood van omhoog ons bezocht heeft, om licht te geven aan hen die in de duisternis en in de schaduw van de dood verblijven en om onze voeten te richten op de weg van vrede.’¹⁰ Het kind groeide op en werd sterk van geest en zijn opdracht bleef verborgen tot de dag van zijn verschijnen voor Israël.

Hoofdstuk 4

De geboorte van Jezus Christus

De geboorte van Jezus-Maria, de Christus, geschiedde als volgt: het gebeurde in die dagen dat keizer Augustus een bevel uitvaardigde dat de hele wereld belasting moest betalen. Het hele volk van Syrië maakte zich op om in zijn eigen stad ingeschreven te worden. En het was midden in de winter. ○ Ook Jozef ging met Maria van de stad Nazareth in Galilea naar Bethlehem in Judea, de stad van David, (omdat zij afstammelingen waren van het geslacht van David), om zich met Maria, zijn wettige echtgenote die zwanger was, te laten inschrijven. ○ Zo was het toen zij daar waren dat de tijd kwam dat zij baren zou. Zij baarde haar eerstgeborene in een grot, wikkelde hem in doeken en legde hem, omdat er voor hen in de herberg geen plaats was, in een voerbak die in de grot stond.

En zie, de grot werd vervuld van veel lichten die straalden als de zon in volle pracht, twaalf aan elke kant. ◦ En in diezelfde grot bevonden zich een os, een paard, een ezel en een schaap en onder de kribbe lag een poes met haar jongen en boven hun hoofden waren duiven. En ieder dier had een gezelschap van zijn soort; het mannetje was met het vrouwtje.

5 Zo geschiedde het dus dat hij geboren werd te midden van de dieren die hij, door de mensen van hun onwetendheid en zelfzucht te verlossen, zou trachten te bevrijden uit hun lijden door het openbaar worden van de zonen en dochters van God. ◦ Er waren in hetzelfde gebied herders die in het veld vertoefden om 's nachts over hun kudde te waken. Toen zij naderden, zie, een engel Gods daalde tot hen af en de heerlijkheid van de allerhoogste omringde hen en zij waren bevreesd.

◦ De engel sprak: 'Vreest niet, ik breng u een blijde tijding, bestemd voor de gehele wereld, want in de stad van David is heden een heiland geboren, die is Christus, de heer. En dit zal u tot een teken zijn: u zult het kind in doeken gewikkeld aantreffen en liggend in een voerbak.

◦ En plotseling waren de engelen omgeven door een menigte hemelse wezens die God loofden: 'Ere zij God in den hoge en vrede op aarde voor allen die van goede wil zijn.' ◦ En het geschiedde toen de engelen weer in de hemel opgenomen waren dat de herders tot elkaar zeiden: 'Laat ons nu naar Bethlehem gaan om te zien of er gebeurd is wat onze God ons bekendgemaakt heeft.'

10 En zij kwamen daar haastig en troffen Maria en Jozef aan

in de grot en zagen het kind in de voerbak. En toen zij dat gezien hadden vertelden zij de woorden rond die hun over dit kind gezegd waren. ◯ En allen die dit hoorden verwonderden zich over hetgeen de herders hun gezegd hadden. Maria echter sprak er niet over en bewaarde dit alles in haar hart. De herders keerden terug terwijl zij God loofden en prezen voor alles wat zij gehoord en gezien hadden. ◯ Toen het kind op de achtste dag besneden was werd het, zoals de engel gezegd had voordat het was verwekt, Jezus-Maria genoemd.

En toen de dagen van haar reiniging volgens de wet van Mozes voorbij waren, brachten zij het kind naar Jeruzalem om het aan God op te dragen. (Zoals geschreven is in de wet van Mozes, zullen alle eerstgeborenen van het mannelijk geslacht heilig heten voor de heer.) ◯ En zie, er was een man in Jeruzalem, Simeon genaamd, en deze man was rechtvaardig en vroom en wachtte op de vertroosting van Israël, en de heilige geest was op hem. Hem was geopenbaard dat hij de dood niet zou zien voordat hij de Christus van God aanschouwd zou hebben. ◯ Ingegeven door de geest ging hij naar de tempel en toen de ouders het kind Jezus binnenbrachten om volgens de wet te handelen, zag hij het kind als een zuil van Licht. Toen nam hij het in zijn armen, dankte God en zei:

15 ‘Laat nu uw dienstknecht in vrede heengaan volgens uw woord. Want mijn ogen hebben het heil gezien dat u hebt bereid om door ieder waargenomen te worden. Een Licht om de ongelovigen te verlichten, dat de glorie van uw volk Israël zal zijn.’ Zijn ouders verwonderden zich over alles wat

over hem gesproken werd. ○ Simeon zegende hen en zei tot Maria, de moeder van het kind: ‘Voorwaar, dit kind is voorbestemd velen in Israel te doen vallen en opstaan. Het zal een teken zijn dat geloochend zal worden (ja, ook door uw ziel zal een zwaard gaan), opdat de gedachten die veel harten bezighouden openbaar worden.’

○ Ook was daar een profetes, een zekere Anna, dochter van Fanuël, van de stam Azer, die heel oud was en nooit de tempel verliet maar dag en nacht God diende met vasten en bidden. ○ Zij kwam op dat moment ook binnen, dankte God en sprak over het kind tot allen die in Jeruzalem naar verlossing uitzagen. En toen zij alles volgens de eisen van de wet verricht hadden keerden zij terug naar Galilea, naar hun eigen stad Nazareth.